

MEGKÉSETT BESZÉDFEJLŐDÉS

Készítette:
Domiterné Weidl Anita
logopédus

A GYERMEK BESZÉD- ÉS NYELVI FEJLŐDÉSE

- Az anyanyelv elsajátítása hosszú és bonyolult folyamat
- A gyermek 3 éves korára képes birtokba venni az anyanyelvét
- Megérti a hozzá intézett beszédet
- Közel 1000 szóból álló szókincsével folyékonyan beszél
- Kifejezi érzéseit, közléseit a világról
- Környezetével szóbeli társas kapcsolatot tart
- A testi kontaktust a szóbeli kommunikáció váltja fel

A GYERMEK BESZÉD-, NYELVI ÉS MOZGÁSFEJLŐDÉSE

Életkor	Nyelvi fejlődés alakilag (mennyiségileg)	Nyelvi fejlődés tartalmilag (minőségileg)	Mozgásfejlődés
Születés	Sírás, kiáltás.	Elégedetlenség (éhség, fájdalom, rossz közérzet) kifejezése.	Koordinálatlan kapálódzás jellemzi.
1–2. hét	Sírás, kiáltás.	Emberi hangot elkülönít a nem embertől, az anyai hangra megkülönböztetett módon reagál.	Fényre, hangra odafordul.
3–6. hó	Gögcicsél.	Erős, kiabáló hangra sírva fakad, nyugodt, kedves hangra felélénkül, nevet, örömet fejez ki, válaszol a felnőtteknek.	A fejét önállóan emeli.
6–12. hó	Gagyog.	Kérés kifejezése, a figyelem, emlékezet fejlődik, az utánzás egyre nagyobb szerepet kap, a hangok még nem jellemzőek az adott anyanyelvre.	A felülés, felállás, járás megindulása.

Életkor	Nyelvi fejlődés alakilag (mennyiségileg)	Nyelvi fejlődés tartalmilag (minőségileg)	Mozgásfejlődés
12–18. hó	Első szavak, utasítás megértése.	Hangjai jellemzőek az adott nyelvre, a szituációban előforduló egyes tárgyak nevét megjegyzi.	Egyre biztossabb lesz a járása.
18–24. hó	20–200 szó, egyszerű mondatok használata.	Sok hiba lehet még a beszédben: hangoikat kihagy, felcserél, szótagokat, szavakat ismételi, ragokat, képzőket nem vagy helytelenül használ.	Önálló járás, futás.
2. életév után	A szókinccs rohamos fejlődése, többtagú mondatok használata.	A 4. életév végére befejeződik a beszédfejlődés, nyelvtanilag helyes mondatokban beszél, kreativitásra képes.	A kéz finom mozgásának használata, ujjak koordinálása.

MEGKÉSETT BESZÉDFEJLŐDÉS

- Az anyanyelv elsajátításában mutatkoznak egyéni eltérések
- Megkésett beszédfejlődésről beszélünk, ha
 - Ép értelem és ép érzékszervek mellett a gyermek beszédfejlődése elmarad az életkorának megfelelő szinttől
 - Lányok 2 és fél évesen
 - Fiúk 3 évesennem beszélnek mondatokban és szókincsük nem éri el az 50-70 szót
- Minden 3. életévét betöltött gyermek szüleinek ki kell tölteni a KOFA-3 kérdőívet, amit a logopédus ad és értékeli ki
- Akinek szükséges, annak logopédiai ellátást biztosítanak

MEGKÉSETT BESZÉDFEJLŐDÉS TERÁPIÁJA

- A fejlesztés logopédiai feladat, de nem nélkülözhető a család és a tágabb környezet segítő közreműködése
- Fejlesztés területei:
 - Beszéd, nyelv
 - Mozgás
 - Gondolkodás
 - Figyelem és emlékezet
 - Egyéb készségek
- Fejlesztés szakaszai:
 - Nonverbális: kommunikációs beszédkezdő felkeltése, beszédmegértés fejlesztése
 - Verbális: megértés és megnevezés fejlesztése

A TERÁPIA RÖVID TÁVÚ CÉLJA

- A beszéd indítása
- Az ehhez szükséges alapkészségek kialakítása
- A gyermek környezetének befolyásolása

A TERÁPIA HOSSZÚ TÁVÚ CÉLJA

- Képesé tegyük a gyermeket a nyelvi jelek befogadására, földolgozására, a beszédbeli kommunikációra
- Nevet adunk annak, amit a gyermek lát, hall, érzel, megfog és átél
- Segítünk neki érzéseinek, gondolatainak kifejezésében
- Segítjük a gyermek értelmi fejlődését, szociális tanulását

TERÁPIÁS FOGLALKOZÁS VIDEÓN

- <https://www.youtube.com/watch?v=3CVcsc429Vo>
- <https://www.youtube.com/watch?v=yLu3yB0q2xE>

HELYESEN BESZÉLSZ-E A KISBABÁDHOZ?

- Beszéd közben a kisbaba felé fordulok, hogy láthassa az arcomat. IGEN/NEM
- A saját beszédemhez képest lassabban beszélek. IGEN/NEM
- A saját beszédemhez képest egyszerűbb és rövidebb mondatokban fogalmazok. IGEN/NEM
- Kedvesen beszélek, de nem pöszén. IGEN/NEM
- Mindennap énekelek, mesélek, mondókázok neki. IGEN/NEM
- A napi tevékenységeket állandó beszéddel kísérem. IGEN/NEM

HELYESEN BESZÉLSZ-E A KISBABÁDHOZ?

- A kisgyermek szavait megismétlem. IGEN/NEM
- A kisgyermek nyelvi fordulatait kiegészítem. IGEN/NEM
- Elhallgatok, amikor a gyermek mond valamit, és érdeklődve várok. IGEN/NEM
- Az elektronikus eszközeimet igyekszem egy másik helyiségben használni, külön a kicsitől. IGEN/NEM
- Ha legalább az első hat kérdésre igennel feleltél, jó beszédkörnyezetet alakítasz ki.

TANÁCSOK SZÜLŐKNEK

- Folyamatosan kísérd magad beszéddel!
- Figyelj babád válaszára, utánozd a hangját!
- Pozitív mondatokban beszélj!
- Ne hagyd, hogy babádat elektromos, okos eszközök vegyék körül!
- Az artikulációs izmok működéséhez fontos a nyers zöldségek, gyümölcsök rágása.
- Olvass naponta többször gyermekednek!
- Énekelj akkor is, ha nincs jó hangod!
- Zenéljetek babahangszerekkel!

KIADVÁNYOK SZÜLŐKNEK

- Fehérné Kovács Zsuzsa és Sósne Pinye Mária: Játsszunk beszédet!
- Fung Emília és Kovács Andrea: Mackógyógytorna a beszédélesztésért
- Fehérné-Mácsainé-Szebényiné: Együtt lenni jó... Mozgás-, ritmus- és beszédfejlesztő feladatgyűjtemény 3-7 éves gyermekek részére
- Egresi Erika: Beszédindító - Ősz / Tél
- Szabó Szilvia: Látogatás a beszéd birodalmába
- Mondókás könyvek
- Gyermekdalok

FELHASZNÁLT IRODALOM

- Bittera Tiborné és dr. Juhász Ágnes (1991): A megkésett beszédfejlődés terápiája. Nemzedékek Tudása Tankönyvkiadó, Budapest.
- Fehérné Kovács Zsuzsa és Sósne Pintye Mária (2010): Játsszunk beszédet! Sanoma Budapest Zrt.
- Fung Emília és Kovács Andrea (2013): Mackógyógytorna a beszédébredésért. K&J VITAL Kft.